

Argos stelde een aantal vragen aan de voorlichter van de Nationale Politie over de samenstelling en werkwijze van de diverse cold case-teams en over het aantal zaken dat er per regio speelt en zijn opgelost.

Hieronder de vragen en de antwoorden van de voorlichter van de Nationale Politie

Uit hoeveel mensen (aantal FTE's) bestaat een cold case-team?

Elke regionale eenheid (dus niet de Landelijke Eenheid) beschikt over een cold case en review team, zoals omschreven in het Inrichtingsplan Nationale Politie:

Ten behoeve van cold cases is een structurele voorziening (backbone) ingericht die bestaat uit ten minste 3 FTE's. Elke eenheid voldoet hieraan. De taak van de backbone is regie voeren op de cold cases.

Het aantal FTE's bij cold case teams varieert per eenheid. De sterkte van de teams loopt uiteen van 3,75 FTE tot 23 personen. De omvang van een team zegt vooral veel over de werkwijze. Grotere teams opereren zelfstandig en onderzoeken de cold cases in hun eenheid zelf. Kleinere teams dragen zaken aan bij reguliere opsporingsteams, die vervolgens het daadwerkelijke onderzoek oppakken.

De formatie van de teams wordt per eenheid bepaald, in afstemming met het bevoegd gezag (OM, burgemeesters). Ook per eenheid wordt bepaald welke zaken worden opgepakt. De keuze of en zo ja, welke zaken opnieuw in behandeling worden genomen wordt gemaakt op basis van de beschikbare capaciteit in de eenheid en het totale aanbod van misdrijven. Dat verschilt per eenheid. Uiteindelijk is het de rechercheofficier die, in afstemming met de leiding van de eenheid, besluit om een cold case te heropenen. Onder meer de verjaringstermijnen en het maatschappelijk belang gelden daarbij als belangrijke criteria.

Onderstaand tref je een overzicht van de structurele bezetting van de cold case teams begin 2018. Hierbij geldt dat de structurele bezetting een minimum bezetting is. Als een cold case opnieuw in onderzoek wordt genomen, kan het aantal betrokken politiemensen flink oplopen. Zo waren alleen al de afgelopen maanden honderden politiemensen betrokken bij het onderzoek naar de moord op Nicki Verstappen in Limburg.

Teamsamenstelling	M-NL	O-NL	AD	DH	BO	RD	N-NL	NH	LB	ZWB	NP
Totaal 'vaste' medewerkers	12,00	9,70	23,00	12,75	5,00	8,20	5,20	3,75	4,22	14,00	99,82
Tijdelijk aantal medewerkers	2,00	0,00	4,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	7,00

(verklaring afkortingen: M-NL: Midden Nederland, O-NL: Oost Nederland, AD: Amsterdam, DH: Den Haag, BO: Brabant Oost, RD: Rotterdam, N-NL: Noord Nederland, NH: Noord Holland, LB: Limburg, ZWB: Zeeland en West Brabant, NP: Nationale Politie)

Wat is de gemiddelde leeftijd van de leden van de teams, wat is hun functie en wat is hun ervaring in researchewerk?

Elke cold case-voorziening staat onder leiding van een operationeel expert. De taken worden uitgevoerd door een senior tactische opsporing, een operationeel specialist ten behoeve van gedragskundige advisering en een assistent Intake en Service ten behoeve van administratieve ondersteuning van cold cases.

Verder varieert de samenstelling van cold caseteams per eenheid. De politie houdt geen overzicht bij van de leeftijden en ervaring van de medewerkers bij de teams. Voor de politie zijn de leeftijden of ervaringen ook niet per se relevant. Waar het om gaat, is dat de teams een mix zijn van mensen. Mensen met veel ervaring, maar juist ook mensen die (relatief) nieuw zijn bij de recherche en een frisse blik op zaken kunnen werpen. Wat betreft de politie zeggen leeftijd, functie en ervaring dus niet alles over de kwaliteit van politiemensen of de teams waarvan zij deel uitmaken. De diversiteit en verscheidenheid van ervaringen, kwaliteiten en achtergronden van collega's en partners in de opsporing bepalen de sterkte van de teams.

Wat is hun taak? Behandelen zij alleen cold cases, of ook bijvoorbeeld vermissingen of andere zaken?

De cold case teams behandelen ook langdurige vermissingszaken of zaken met ongeïdentificeerde doden.

Wat is hun dagelijks werk?

De oorspronkelijke taak van de cold case voorzieningen is het inventariseren van cold cases met het doel te bepalen in welke zaken nieuw onderzoek kansrijk is. In een aantal eenheden is ervoor gekozen de teams zodanig in te richten dat zij deze onderzoeken vervolgens ook zelf verrichten. In andere eenheden worden kansrijke zaken voorgelegd aan een zogenoemde stuurploeg, die op basis van het totale aanbod van misdrijven bepaalt welke zaken en welke niet worden opgepakt.

Is dit aantal krachten toereikend?

Voor elke vorm van criminaliteit geldt: met meer mensen kunnen meer zaken worden opgepakt. Maar gelet op het aanbod van (actuele) misdrijven en de beschikbare politiecapaciteit moeten altijd keuzes worden gemaakt. De politie vindt cold cases belangrijk. Om die reden zijn ipv de afgesproken 30 politiemensen uit het inrichtingsplan bijna 100 mensen structureel met cold cases bezig. Zoals eerder gezegd, komt daar de tijdelijke inzet van mensen gedurende operationele onderzoeken nog bij.

Hoeveel zaken hebben de verschillende cold case teams de laatste tien jaar opgepakt?

Pas sinds de vorming van de Nationale Politie beschikt elke eenheid over een coldcase voorziening. Gegevens over de laatste tien jaar zijn niet voorhanden.

Het is niet aan te geven hoeveel zaken de afgelopen vijf jaar zijn 'opgepakt'. Veel werkzaamheden, zoals het digitaliseren van dossiers of het beoordelen van dossiers – zonder dat daaruit een nieuw onderzoek voortkomt – wordt niet geregistreerd. In elke eenheid zijn op dit moment zaken in onderzoek of worden opsporingshandelingen verricht. Om operationele redenen gaan we niet in op de vraag over het aantal onderzoeken per eenheid. In heel Nederland worden op dit moment in 88 zaken opsporingshandelingen verricht, 34 zaken zijn daadwerkelijk in onderzoek.

Hoeveel zaken hebben de verschillende cold case teams de afgelopen tien jaar opgelost?

De politie heeft de afgelopen jaren aansprekende successen geboekt op het gebied van cold cases. In onder meer de Posbankmoord, de moord op Miriam Sharon, de moord op Milica van Doorn, de Rotterdamse prostitutie moorden, de moord op Caroline van Toledo en de moorden in het Kralingse Bos zijn daders veroordeeld of zitten verdachten vast.

De vraag is echter: wanneer is een zaak opgelost? Is dat bij de aanhouding van een verdachte? Bij zijn veroordeling in eerste aanleg of pas na een uitspraak door de Hoge Raad? Er zijn ook zaken waarbij de vermoedelijke dader is overleden, waardoor een strafzaak (en dus een aanhouding of veroordeling) uitblijft.

Het is daarom onmogelijk om te zeggen hoeveel zaken zijn opgelost, zowel op nationaal als op eenheidsniveau.

Hoeveel cold cases zijn er in de verschillende regio's?

Het exacte aantal cold cases in Nederland is niet bekend. Sinds de vorming van de Nationale Politie zijn de cold case teams bezig met het inventariseren van alle cold cases in hun eenheid. Die inventarisatie, die nog niet is afgerond, geeft het volgende beeld:

Definitie	Soort zaken	Eenheid										
		AD	DH	LB	M-NI	NH	N-NL	OB	O-NL	RD	Z-WB	Tot.
Het total aantal zaken dat is gelabeld als coldcase uitgesplitst naar soort zaken	Totaal	653	150	50	130	88	31	40	217	330	85	1774
	Moord en doodslag	530	110		81	85	21		90	330		1247
	Verkrachtingen	122	40		13	2	4		98	0		279
	Overige				34	1	6		29	0		70

Voor de goede orde: Een zaak kan het predicaat cold case krijgen wanneer sprake is van een onopgelost levensdelict (moord of doodslag) of een ander zeer ernstig delict waarop een minimale gevangenisstraf is gesteld van twaalf jaar. Een zaak wordt als cold case bestempeld in afstemming tussen het Openbaar Ministerie (OM) en de politie.